

مصوبه بازپرداخت ریالی تسهیلات نیروگاه‌های برق احیا شود

در نشست شورای گفت‌وگو مشکلات تسهیلات‌گیرندگان از صندوق توسعه ملی برای احداث نیروگاه‌های برق بررسی و مقرر شد وزارت نیرو در نشست آینده شورا مدلی جامع برای چگونگی حل مشکلات نیروگاه‌ها ارائه دهد.

عصر دیروز در یک‌صد و پنجمین نشست شورای گفت‌وگو دولت و بخش خصوصی مشکلات تسهیلات‌گیرندگان از صندوق توسعه ملی برای احداث نیروگاه‌های برق بررسی و مقرر شد وزارت نیرو در نشست آینده شورا مدلی دقیق و جامع برای چگونگی حل مشکلات نیروگاه‌های برق که در پرداخت تسهیلات خود به صندوق توسعه ملی دچار مشکل شده‌اند، ارائه دهد. در ابتدای این نشست بسته پیشنهادی جامع اتاق ایران در راستای تحقق شعار سال؛ الزامات و راهکارها توسط محمد قاسمی، رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران ارائه شد. بر اساس اظهارات محمد قاسمی، از زمانی که شعار سال مطرح شد، موضوع مرتب با استفاده از مجموعه نظراتی که از بخش‌های مختلف اتاق ایران و اتاق‌های اصناف و تعاون می‌رسید، بررسی می‌شد و در نهایت مجموعه کاملی با این رویکرد که سه قوه برای تحقق شعار سال چه کارهایی می‌توانند انجام دهند، تهیه شد. او ادامه داد: برای انجام این کار شاخص‌هایی تعریف شد که اولین مورد شاخص سهولت انجام کسب و کار بود. در این رابطه نیازی به تصویب قانون نداریم و به نظر می‌رسد با تمرکز بر نحوه اجرای قوانین موجود به مقصود خواهیم رسید.

رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران بهبود محیط کسب و کار را یکی از شاخص‌هایی دانست که در این بسته مورد توجه قرار گرفته است. او در این باره نیز تأکید کرد: به اعتقاد فعالان اقتصادی نااطمینانی در فضای کسب و کار وجود دارد و برای مقابله با آن باید محدودیت‌ها را از بین ببریم. پس توجه داشته باشیم که در این مورد، اصلاح چند قانون مشکلی را برطرف نمی‌کند بلکه باید به صورت ریشه‌ای با محدودیت‌ها و آنچه امنیت و ثبات در اقتصاد را تهدید می‌کند، مقابله کرد.

بر اساس گفته قاسمی بهبود محیط قانونی کشور سرفصل دیگری است که مورد تأکید قرار دارد. در این رابطه رویکرد توسعه دولت الکترونیک بسیار مهم است که خوشبختانه این موضوع هم از سوی دولت و هم بخش خصوصی مورد توجه قرار گرفته است.

مبارزه با فساد و رانت جویی، مقابله با نفوذ و تبانی در معاملات اداری، حرکت به سمت فضای رقابتی و شفاف، تسریع در حل و فصل مشکلات قضائی فعالان اقتصادی برای حمایت از سرمایه‌گذاری مولد، برگزاری دادگاه‌های تجاری، پوشش نااطمینانی‌ها و ریسک‌های فراروی تولید، تسهیل شرایط تأمین مالی بخش‌های تولیدی از سیستم بانکی و بازار سرمایه، کاهش فشار مالیاتی و بخش‌های تولیدی، کاهش فشار تأمین اجتماعی بر بخش تولید و تنگناهای ارزی و تجارت خارجی بخش‌های تولیدی دیگری مواردی بودند که در این گزارش از سوی رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران مطرح شدند و برای هر کدام از این موارد روش اجرا نیز پیشنهاد شد.

قاسمی در نهایت پیشنهاد داد: از آنجا که بخش خصوصی از کارگروه بازی خسته است بنابراین انتظار دارد این بسته پیشنهادی مشترک دولت و سه اتاق بازرگانی، تعاون و اصناف به شکل آئین‌نامه هیأت وزیران در همین مدت باقی مانده از دولت دوازدهم به تصویب برسد.

اتاق ایران طرح توسعه منطقه ای را تهیه کرده و آماده اجراست

در ادامه غلامحسین شافعی، رئیس اتاق ایران درباره بازارچه‌های مرزی و تصمیماتی که متأسفانه در روند اجرا از اهداف اولیه خود دور می‌شوند، گفت: بازارچه‌ها برای ایجاد امنیت و توسعه سطح معیشت مردم در مناطق مرزی ایجاد شدند. در حال حاضر این شرایط تغییر کرده و نه تنها به اهداف اولیه خود در این رابطه نرسیدیم بلکه اجرای طرح مذکور در مرزها آسیب‌زا شده است. باید برای این مسئله فکری کنیم.

او همچنین به موضوع ذی‌نفع واحد در چند ماه گذشته اشاره کرد و گفت: در این مورد بخش خصوصی از رفتارهای تبعیض‌آمیز دولت انتقاد دارد. در این چند ماه اخیر چندین واحد بزرگ دولتی از موضوع ذی‌نفع واحد خارج شدند. انتقاد بخش خصوصی نسبت به شیوه عملکرد دولت در نگاه‌های تبعیضی است چرا که هیچ کدام از واحدهای بخش خصوصی اجازه پیدا نمی‌کنند تا از ذی‌نفع واحد خارج شوند. این نگاه تبعیضی مایه انتقاد است.

رئیس پارلمان بخش خصوصی کشور درباره آمایش سرزمین نیز گفت: چهار سال پیش وضعیت اقتصاد فرانسه، ترکیه و کره جنوبی را مطالعه کردیم و متوجه شدیم که در این سه کشور طرح توسعه منطقه ای اجرا شده است. بنابراین اتاق ایران تصمیم گرفت این طرح را تهیه کند و به وزارت کشور و سازمان برنامه و بودجه ارائه دهد؛ این کار انجام شد، ولی مورد عنایت قرار نگرفت.

در ادامه فرهاد دژپسند، وزیر اقتصاد و رئیس شورای گفت‌وگو درباره پیشنهاد مرکز پژوهش‌های اتاق ایران مبنی بر تصویب بسته پیشنهادی با موضوع چگونگی تحقق شعار سال جاری تأکید کرد: در این ارتباط باید مواردی که لازم است در اختیار هیأت‌مقررات زدایی قرار بگیرد و آنچه برای دولت نیاز است باید در قالب پیش‌نویس آئین‌نامه تهیه شود و به دولت برود و آنچه مستلزم دریافت مصوبه مجلس هست نیز تعیین شود و در اختیار نمایندگان قرار بگیرد.

در این رابطه شمس‌الدین حسینی، رئیس کمیسیون اصل ۴۴ مجلس با بیان این مطلب که آنچه در جمع بندی بسته پیشنهادی آمده مورد نظر مجلس نیز هست، گفت: باید به این فکر کنیم که چگونه تأمین مالی لازم برای هر کدام از مواردی که در بسته پیشنهاد شده است، انجام می‌شود. در خصوص نظارت و تسهیل اجرای قوانین نیز به کمک نیاز داریم چون حجم قوانین بسیار بالاست هرچند در این مدت موضوع تنقیح قوانین مزاحم و زائد را نیز در دستورکار قرار دادیم.

محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس، تصریح کرد: فارغ از قوانین موجود نیازمند ساختار مشخصی هستیم تا در تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی از بانک محوری خارج شویم. ضرورت دارد از ظرفیت بازار سرمایه باید به صورت منطقی استفاده شود. در بخش بیمه نیز با استفاده از ظرفیت برنامه توسعه هفتم، روی ساختار بیمه رقابتی کار شود در این رابطه اتاق ایران می‌تواند ایده پرداز باشد و دیدگاه‌های مشورتی خود را مطرح کند.

این نماینده مجلس توجه به بحث مالیات را هم مورد تأکید قرار داد و اعلام کرد: بعد از ۴ سال قانون مالیات بر ارزش افزوده ابلاغ و بخش عمده‌ای از مشکلات فعالان اقتصادی در این وادی برطرف شده است.

خواسته اعضای سندیکای تولیدکنندگان برق، احیای مصوبه سال ۹۴ هیأت وزیران است

دراومه محسن عامری، مدیر دبیرخانه شورای گفت‌وگو به تشریح مشکلات تسهیلات‌گیرندگان از صندوق توسعه ملی برای احداث نیروگاه‌های برق پرداخت.

بر اساس اظهارات او هیأت وزیران در ۱۲ خرداد سال ۹۴ بانک مرکزی را موظف کرده است تا بر اساس درخواست بانک عامل طرف قرارداد با صندوق توسعه ملی، طبق جدول بازپرداخت ارزی تسهیلات مذکور، شرایط لازم برای تبدیل ریال به ارز را با نرخ رسمی فراهم آورد و پس از دریافت مبلغ ریالی هر قسط، معادل ارزی آن را به حساب صندوق توسعه ملی نزد خود منظور کند.

او ادامه داد: بنا بر اعلام سندیکای تولیدکنندگان برق، بسیاری از سرمایه‌گذاران با توجه به این مصوبه به اقدام به تکمیل و راه‌اندازی طرح‌های خود کرده‌اند و بر همین اساس نیز در زمان سررسید اقساط، شرکت‌های تسهیلات‌گیرنده آمادگی خود را برای بازپرداخت اقساط با نرخ ارز رسمی به بانک‌های عامل اعلام کردند، اما بانک مرکزی در پاسخ به بانک‌های عامل برای تسویه این تسهیلات

اعلام کرد که امکان تأمین ارز با نرخ رسمی به بانک های عامل وجود ندارد.

عامری تصریح کرد: ۱۳ نیروگاه از اعضای سندیکا برای دریافت تسهیلات ارزی از صندوق توسعه ملی اقدام کرده اند. در بین این نیروگاه ها میزان دریافت تسهیلات و پیشرفت پروژه احداث و بهره برداری متفاوت است و تاکنون ۶ نیروگاه به مرحله بازپرداخت اقساط تسهیلات رسیده اند. مدیر دبیرخانه شورای گفت و گو از بررسی این موضوع در نشست کارگروه تخصصی شورای گفت و گو خبر داد و افزود: در این نشست نماینده بانک مرکزی و صندوق توسعه ملی نیز حضور داشتند و دیدگاه های خود را مطرح کردند و در نهایت دبیرخانه شورای گفت و گو پیشنهاد احیای مصوبه سال ۹۴ هیأت وزیران را مطرح کرد.

عدم اجرای تعهدات دولت در برابر سرمایه گذاران خارجی تبعات زیادی دارد

محمد خزاعی، دبیرکل کمیته ایرانی ICC موضوع تأمین ارز نیروگاه های تولید برق را از دو بعد بررسی کرد. به باور او یک روی این سکه صندوق توسعه ملی است و روی دیگر آن مربوط به سرمایه گذاری خارجی می شود.

او تشریح کرد: دولت ها هنگام جذب سرمایه خارجی در مقابل این گونه ریسک ها تضمین می دهند و اگر دولتی نتواند تعهدات خود را پاسخ دهد، شرکت های خارجی می توانند پرونده را در دادگاه های بین المللی دنبال کنند. بنابراین آثار این عدم اجرای تعهدات از سوی دولت را باید مدنظر داشت. در این مورد فقط روی موضوع بازپرداخت تسهیلات ارزی صندوق توسعه ملی تمرکز نکنیم بلکه باید آثار بین المللی آن را هم مدنظر داشته باشیم.

علیرضا ساعدی، عضو هیأت عامل صندوق توسعه ملی، با بیان این مطلب که تا کنون ۴۶ طرح نیروگاهی از سوی صندوق تأمین مالی شده و ۲۶ مورد از این بین به بهره برداری رسیده اند، گفت: امروز بحث روی این ۲۶ مورد است که دچار معوقه در بازپرداخت بدهی های خود هستند. از این تعداد ۱۶ مورد بین ۵۰ تا ۶۰ میلیون دلار بدهی دارند و کوچک مقیاس هستند. ۸ طرح بزرگ وجود دارد که ۹۲ درصد بدهکاران را شامل می شوند و حدود ۵۷۰ میلیون دلار بدهی دارند. در عین حال این ۸ طرح ۱۴ مورد امهال از صندوق توسعه ملی گرفتند. محسن بختیار، معاون برنامه ریزی وزارت نیرو در تشریح علل مشکلات پیش آمده به افزایش نرخ ارز طی یکی دو سال گذشته اشاره کرد و از آن به عنوان علت عدم سرمایه گذاری جدید در حوزه تولید برق یاد کرد. چراکه دیگر صندوق توسعه ملی نمی توانست در این شرایط ارزی طرح های موجود را تأمین مالی کند.

او تأکید کرد: با توجه به تجربیات، تنها راهکار اجرای مصوبه ۹۴ هیأت وزیران است و روش های دیگر هم تنها منجر به انتقال بدهی از دولت به صندوق توسعه ملی و یا بانک مرکزی می شود.

رفتار متفاوت با نیروگاه ها متناسب با شرایط حاکم بر آنها

در این بین حسینی با رد امکان اجرای مصوبه سال ۹۴ هیأت وزیران بر اساس آنچه در بودجه سال ۱۴۰۰ آمده و تأمین ارز با نرخ رسمی را تنها برای موارد خاصی در نظر گرفته است، خواستار اجرای ممیزی شود آن دسته از نیروگاه هایی که به دلیل شرایط سخت اقتصادی دچار آسیب شده و قادر به بازپرداخت اقساط خود نیستند، شد.

بر اساس اظهارات او دولت طبق قرارداد خود باید زمینه صادرات برق این نیروگاه ها را تأمین می کرده و این مهم به هر دلیل انجام نشده است. حال باید مابه التفاوت ارزی این تسهیلات را پرداخت کند.

پورابراهیمی، نیز با تأیید سخنان حسینی جای وزیر نیرو و وزیر نفت را در این نشست خالی دانست و تصریح کرد: برق کلای اساسی است و وضعیت نامطلوبی دارد. از طرفی مسئله تأمین مالی در صندوق هم باید به صورت ارزی انجام شود. پس ریسک طرح هایی که ارزی تسهیلات می گیرند ولی درآمد ریالی دارند بالا است ولی این برای نیروگاه ها صدق نمی کند و اینکه امروز آنها دچار مشکل شده اند گواه کوتاهی وبی تدبیری است.

او اولین مشکل را قیمت گذاری دستوری نرخ برق عنوان کرد و افزود: در این شرایط چگونه می توان از صنعت دفاع کرد، صنعت را از بین برده ایم و متأسفانه از سال ۱۳۹۵ هیچ سرمایه گذاری جدیدی انجام نشده است. از طرفی دولت مطالبات نیروگاه ها را هم نمی دهد و در عین حال مانع صادرات برق آنها هم می شود در این وضعیت باید فاتحه صنعت را خواند.

با توجه به آنچه در این نشست تشریح شد، دژپسند موضوع نیروگاه ها را بسیار حساس توصیف کرد و گفت: متأسفانه این وضعیت در سال هایی که با نوسان نرخ ارز مواجه می شویم، اتفاق می افتد بنابراین باید برای مقابله و جلوگیری از بروز مجدد آن فکری اساسی کرد.

او ادامه داد: باید به مسئله تولید برق و امکان صادرات آن نیز فکر کرد و وضعیت آن را سامان داد. بدین ترتیب وزارت نیرو تا جلسه بعد باید مدل پیشنهادی خود را در راستای حل مشکل نیروگاه ها ارائه دهد و زمینه سرمایه گذاری پایدار در این صنعت را برقرار کند.

وزیر اقتصاد تأکید کرد: کشور به برنامه جامع نیاز دارد چون نیازش به بخش خصوصی برای تولید برق غیرقابل چشم پوشی است. این طرح باید از سوی وزارت نیرو ارائه شود. توسعه پایدار به کمک یک طرح جامع اتفاق می افتد.